

מאורות 2018

פרנקשטיין

“...ראיתי את הסטודנט למדעים כורע חיוור פנים לצד היצור שהרכיב.”
מרי שלי, מתוך ההקדמה ל”פרנקשטיין”

ויקטור פרנקשטיין והיצור שיצר, שלו קרא “אדם”, שניהם פרי מוחה היצירתית של מרי שלי, משקיפים זה מאתיים שנה על המדע ועל המדע הבדיוני. הם מסמלים את הכוח והאחריות של היוצרים, במדע ובאומנות. הם הבטחה ותמרור אזהרה כאחד עבור היכולת האנושית.

ומאחוריהם ניצבת שלי עצמה, שכתבה את היצירה המונומטלית הזו עוד לפני שמלאו לה עשרים. היא מזכירה לכל העוסקים בז’אנר מה הם מקורותיו, ומהם הם הפסגות שאליו הוא יכול להגיע.

במלאות מאתיים שנה לצאתו לאור של “פרנקשטיין”, או פרומתאוס המודרני, ועשר שנים לכנס, אנחנו מקדישים את “מאורות” השנה לספר, ולסופרת. נדון ביצירה, ביוצרות וביצורים - במדע הבדיוני ובמדע. ואנו שמחים שבחרתן ובחרתם להצטרף אלינו היום, ובכל השנים שעברו.

הנהלת הכנס.

אגודה ישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה

האגודה הוקמה במאי 1996 כדי לקדם את התחום בישראל, תוך שימת דגש על טיפוח וקידום יצירה ישראלית מקורית. פעילותה כוללת הפקת כנסים, הרצאות בנושאי יצירה ספקולטיבית, הקרנות של סרטי ז’אנר, תחרויות כתיבה מקורית ופעילויות נוספות. האגודה מוציאה לאור כתבי-עת מקוון ומפיקה מאז שנת 2009 את “היה יהיה”: אסופה שנתית של סיפורי מדע בדיוני מקורי. מדי שנה היא מעניקה את פרס גפן לספרי ולסיפורי המדע הבדיוני והפנטסיה הטובים ביותר.

סגל הכנס:

מנהלים: קרן לנדסמן ואהוד מימון
אחריות מרצים והפקה: מיטב מורחיים

פרסום: לילי דאי

עריכה: רמי שלהבת

דוכנים: אמונה פלח

מתנדבים: מתן בן אשר

אתר, בנייה והפעלה:

יעל פורמן, דמיאן הופמן

כספים: נטע טרופ,

שירה אבנט

לוגיסטיקה: ג'וש ישר

עיצוב: נעה פלשקס-ליברמן

הקרנות ותמיכה טכנית: גיל ניומן, רועי ריפס, ברק איטקין

נגישות: שיר בן-אור

פיילוטים: הלה הראל

מניעת הטרדות: ליאת שחר-קשתן

סושיאל: אדם לוין

הגהה: אלעד אייזן

האוניברסיטה העברית לנוער: 10 לנדסמן, נטלי חייק, ד"ר נועה סרי

אגודה ישראלית
למדע בדיוני ולפנטסיה

החיים על מאדים / ד"ר רעות סורק אברמוביץ
מה אנחנו יודעים על כוכב הלכת מאדים ואילו חיים
אולי נמצא שם? איך נגור בו? וגם: מה פרנקנשטיין
היה עושה במאדים?
על המרצה: חוקרת חלל, מדריכת אסטרונוטים
צעירים, ראש צוות מדע ב-D-Mars ויו"רית אגודת
מאדים הישראלית.

הרצאה, 12:00, מרי שלי

**זהירות נרקסיסט – ויקטור פרנקנשטיין כתמרוז
אזהרה / אורית קליין-ורצקי**
נרקסיסטים שולטים בעולם. אנו יודעים כיום לזהות
אותם, להירתע מהם כשצריך, או ליפול במלכודת
הדבש שלהם. אולם כבר כחצי מאה לפני התפתחות
הפסיכולוגיה המודרנית כתבה מרי שלי דמות שהיא
התגלמות הנרקסיזם. מדוע ויקטור פרנקנשטיין הוא
נרקסיסט? מאין קיבלה שלי את ההשראה? ממה
ניסתה להזהיר אותנו?

על המרצה: סטודנטית לתואר שני באוניברסיטת
תל אביב ועובדת סוציאלית לשעבר. מחברת רומנים
רומנטיים היסטוריים באנגלית.

הרצאה, 12:00, אורסולה לה גוויין

**נשים, מגדר ואנטי-מגדר: מלה-גוויין ועד אן לקי /
ד"ר דפנה קירש**

הן ב"צד שמאל של החושך" של אורסולה לה-גוויין
והן בסדרת הרדש האימפרי של אן לקי מוצג עולם
ובו חלוקה מגדרית ייחודית: לדמויות של לה-גוויין אין
מין ביולוגי או מגדר במשך רוב החודש, ואילו אצל
אן לקי המספרת לא מזהה מגדר ומתייחסת לכולן
ולכולם כאל נשים. השוואה בין שתי היצירות מגלה
איך המגדר משפיע בכל אחד מהן על העולם המתואר,
על השפה ועלינו כקוראות.

על המרצה: חובבת מד"ב ופנטזיה מנעוריה, מרכזת
פרויקט מועדון הקריאה של האגודה ומרצה ותיקה
בכנסים.

הרצאה, 12:00, אליס שלדון

**מרי שלי: הכהנת הגדולה של העתיד / תום בייקין-
אוחין**

כולם שמעו על המפלצת של פרנקנשטיין, שהפכה
לאייקון תרבותי מפורסם. רבים גם מכירים את הספר
המקורי, ולא מעטים מאיתנו נתקלו לא אחת בסיפורה
של התחרות המפורסמת על התחרות בוויולה דיודטי
שממנה התחיל הכל. אבל על הסופרת, מרי שלי,
רובנו יודעים מעט מאוד, ולא שמענו כמעט כלום על
סיפור חייה המורכב והטראגי ועל פועלה הספרותי
מעבר לספר שפרסם אותה. כאן ננסה להשלים מעט
את הפער.

על המרצה: מרצה, סופר ומבקר תרבות ירושלמי.
מורה בבית הספר לאמנויות המילה.

אירוע חינוך הרצאה, 11:00, מרי שלי

הכלא במדע הבדיוני הערבי / ד"ר עיסאם עסאקה
בית הכלא הוא מקום סגור, שבו נשללות מהאסיר
חירותו, פרטיותו וזהותו. המקום מתקשר לדיכוי
ועליבות, ואף לענישה גופנית ונפשית קשה. בד בבד
הוא גם מקום מפגש לרעיונות חתרניים, לחילופי דעות
וכר פורה לחברויות חדשות. בשנות שם, האסיר
נאלץ להתבונן לעומק בחייו ולעצב את נפשו מחדש,
קוגניטיבית ומוסרית. ספרות המדע הבדיוני בערבית
לא התעלמה מהמציאות הזאת, ואנו נדגים זאת
באמצעות הרומנים "זמנים חשוכים" ו"מנצח הזמן".

על המרצה: מרצה לשפה וספרות ערבית במכללה
האקדמית הערבית לחינוך בחיפה וחוקר מדע בדיוני
בספרות הערבית.

אירוע חינוך הרצאה, 11:00, אליס שלדון

**להחיות את המפלצת: יצירה בבובות / שקד פלגי
אור גנון**

לכבוד מלאות מאתיים שנה ליצירתה של מרי שלי
נשחזר את הניסוי של ויקטור פרנקנשטיין – נרכיב
מבובות ישנות יצורי כלאיים פרוותיים ונסה להפיח
בהם חיים בעזרת ניצוץ חשמלי. למרות השימוש בחוט
ומחט, הסדנה אינה דורשת יכולות תפירה, אלא רק
קמצוץ של טירוף בריא. הכנס אינו אחראי על נזקים
שיגרמו המפלצות בסדנה.

**מגיל 8 ומעלה או בליווי מבוגר. יש להביא מהבית
בובה ישנה אחת או יותר להרכבה מחדש.**

שקד פלגי: מדען מטורף במדעי המוח, גיק ומנחה
סדנאות יצירה בכנסים.

אור גנון: מדענית מטורפת בנויר-אימונולוגיה, גיקית
ויוצרת תכשיטים.

אירוע חינוך סדנה, 11:00, דיאנה וויין ג'ונס

הרצאות מהכובע / עמרי אסקרלי (מנחה)

"הרצאות מהכובע" נולד בכנס מאורות, ומאז הוחלפו כל איבריו ומשתתפיו פעמים רבות. לכבוד "מאורות 2018: פרנקנשטיין" נתפר האירוע מחדש תוך שימוש במרצים המשובחים ביותר ששולבו למפלצת רב-ראשית. בואו לראות את מיטב מרצי הפאנדום מופתעים לגלות בפעם הראשונה ומול קהל חי (ברובו) את הנושא שאתן – כן, אתן – כתבתן עבורם, ומרצים עליו במשך שתי דקות שלמות. אל תשכחו לעבור בדוכן מודיעין ולהכניס הרצאות לכובע.

משתתפים: עמרי אסקרלי, עינת סיטרון, יואב לנדסמן, עפר מתוקי ואורחים מפתיעים.

שעשועון, 13:00, מרי שלי

העיר החכמה: פתרון הכרחי או מפלצת? / איילת גרשוביץ

בשנת 2016 העיור ניצח – למעלה מ-50 אחוז מאוכלוסיית העולם עברה לגור בערים, והמגמה הולכת ומתחזקת. יותר ויותר מתברר שללא טכנולוגיה מתקדמת לא נוכל לתפעל את המערכות המורכבות והסבוכות שנקראות ערים. בהרצאה נעקוב אחר התפתחות המושג "עיר חכמה", נבחן תהליכים בעולם ונגלה שגם בארץ יש "ערים חכמות". נחשוב מה עלול לקרות כשעוקבים אחרינו דרך הטלפונים שבכיסינו, האשפה שאנחנו משליכים, הבדיקות הרפואיות שאנחנו עוברים והמכשירים שלנו.

על המרצה: מתכנתת ערים, עוסקת במחשוב מידע תכנוני, חובבת מדע בדיוני ומרצה בכנסים.

הרצאה, 13:00, אורסולה לה גוויין

הדברה יצירתית: יותר מסתם רעל / נדב טרופ

מגוון רחב של טפילים, מזיקים ושרצים אחרים מטרידים את המין האנושי, תוקפים אותו ומזיקים לו. לאורך השנים מצאנו דרכים שונות ומשונות להתמודד עם היצורים האלה ולהדביר אותם. בהרצאה נסקור כמה מהשיטות הפחות שגרתיות להדברת מזיקים, ביניהן פטריות טפיליות, זבובים מוטנטיים, נגיפי ארנבות ופרות משה רבנו. נדון ביתרונות של השיטות המוזרות הללו, ולמה הן עדיפות לפעמים על פני רעל פשוט.

על המרצה: סטודנט לתואר שני בגנטיקה באוניברסיטה העברית וחובב מדע בדיוני קשה.

הרצאה, 13:00, אליס שלדון

אוגדן המפלצת / די"ר תמר קיס-פפ

בניגוד למה שרבים חושבים, ויקטור פרנקנשטיין אינו המפלצת, אלא הרופא, המדען, מנפיש הגופה ומקימה לתחייה. בסדנה נעבד יחד מחברת ואז נכרוך אותה עם שומר. נבחר את המפלצת שלנו וניצור אותה כפי שהדוקטור הטוב יצר אותה – מחלקים שנבחר בעצמנו ובכל צורה שנרצה.

מגיל 7 ומעלה או בליווי הורים. דרוש ידע בסיסי בעבודות יצירה ומספריים. הורה מלווה לילדים עד גיל 12 אינו חייב כרטיס.

על המנחה: חוקרת אבולוציונית, גיקית מושבעת, אם ויוצרת בישראל.

סדנה לילדים, 13:00, דיאנה ווין גיוס

נשים קטנות בחלל / מאיה גרשוביץ בר

מיטב מבקרי הספרות מהעידן הגיעו למאורות כדי לדון במפלצות של עולם הספרות – כל אותם שילובים שברגע הראשון נדמה כאילו הם נוגדים את חוקי הטבע, ובמבט שני מאפשרים דיון מרתק על יתרונות השיטה הפיאודלית בעצירת מגיפת זומבים – ולהפך. בואו לשמוע את מיטב המוחות מאלתרים דיונים אקדמיים מרתקים ופולמוסים רבי שנים. פאנל הומוריסטי שיוקדש לגרסאות חלופיות ליצירות קלאסיות שיאלתרו במקום.

מאיה גרשוביץ (מנחה): תוכניתנית ומרצה בכנסים. **רותם ברוכין:** תסריטאית ומחזאית. זכתה בפרס גפן ארבע פעמים על סיפוריה.

דמיאן הופמן: מהנדס בתחום ההייטק ומרצה מנוסה בנושאי מדע בדיוני, מדע וחברה.

אורי ליפשיץ: מאלתר באנסמבל למאבאטי, ממגישי "על כתפי גמדים", מנחה סדנאות ומרצה.

ענבר מאירסון: סטודנטית לארכיאולוגיה, מאלתרת חובבת, חובבת מקצועית.

שעשועון, 14:00, מרי שלי

מפרומתיאוס המיתי לפרומתיאוס המודרני / רן קרויזר

כותרת המשנה של "פרנקנשטיין" היא "פרומתיאוס המודרני", אבל מה משמעות הבחירה של מרי שלי ככותרת הזו? מה היא אומרת ואיך הספר מגלם את המיתוס הוותיק? בהרצאה נבחן את המיתוס של פרומתיאוס היווני, כולל חלקים פחות מוכרים שלו, ונראה איך הוא התגלגל בתרבות עד שהגיע אל מרי שלי וכיצד היא השתמשה בו להעביר מסר חדש על יחסי האדם, האלוהות והעולם.

על המרצה: סטודנט לתואר שני במקרא, ביבליופיל

וחוקר מיתוסים ודתות.

הרצאה, 14:00, אורסולה לה גוויין

ליצור חיים חדשים: עריכה גנטית וביולוגיה מלאכותית / ד"ר גל חיימוביץ

הביולוגים של המאה ה-21 אינם מסתפקים בחקר הקיים. ביולוגיה מלאכותית הוא תחום חדש שבו חוקרים מנסים לשפר את הביולוגיה, ואף ליצור ביולוגיה חדשה לגמרי. השימוש באבולוציה מונחית (פרס נובל 2018!) ומנגנונים לעריכה גנטית (פרס נובל בעתיד הקרוב!) הם רק אחדים מהכלים שעומדים לרשותם. בהרצאה נדון במטרות הביולוגיה המלאכותית ונראה איך עושים את זה ולאן הגענו עד כה.

על המרצה: חוקר במחלקה לגנטיקה מולקולרית במכון ויצמן.

הרצאה, 14:00, אליס שלדון

המחשב של ד"ר פרנקשטיין / אורי יאנובר

המחשב האישי המודרני הוא מוצר מלוטש, מוגמר, הרמוני... עד שפותחים את מכסה המנוע ורואים צירוף ארעי של עשרות טכנולוגיות סותרות מתקופות שונות שחבורו יחד בתפרים גסים על ידי תעשייה של מהנדסים מטורפים. בהרצאה נדבר על הקלות הרבה של יצירת ממשקים בין תוכנות ונגלה איך היא אפשרה את התפתחות עולם התוכנה המודרני דרך סדרה של צעדים קטנים וחסכוניים. נדון גם במגבלותיה של הגישה הזאת ובמקצת מהשלכותיה הביזאריות ביותר.

על המרצה: מהנדס תוכנה במקצועו. מתעניין באנשים, מחשבים וכל מה שביניהם.

הרצאה, 15:00, אורסולה לה גוויין

אימפרובשטיין / ניר דיין

סדנת משחקי אימפרוביזציה (תיאטרון מאלתר) כיפיים בסגנון "של מי השורה הזאת בכלל?", בהשראת מדע בדיוני, מדע ופרנקשטיין. **אין צורך בניסיון קודם במשחק או באלתור.**

על המנחה: דוקטורנט לכימיה ומאלתר בקבוצת "אימפרוב טכניון".

סדנה, 15:00, דיאנה וויין ג'ונס

נשים במדע / ענבר מאירסון

מאז ומתמיד היו נשים שהתעניינו במדע, וחלקן אף הובילו לאחדות מהתגליות הגדולות בהיסטוריה. למרות זאת, שיעור הנשים בקרב העוסקים במדע עדיין נמוך מאוד, ויורד ככל שעולים בהיררכיה האקדמית. נשים ממגוון תחומים ידברו על הדברים שמשכו אותן למדע, על הקשיים שניצבים בפניהן ועל הדרכים שלהן להתמודד איתם.

ענבר מאירסון (מנחה): סטודנטית לארכיאולוגיה.

פרופ' אורנה קופרמן: פרופסור למדעי המחשב.

ד"ר יעל עבאדי-רייס: ארכיאולוגית שטח.

ד"ר מעיין סומנייק-מור: פוסטדוקטורנטית

לאסטרופיזיקה.

חמוטל בן-דוב: דוקטורנטית לביולוגיה.

פאנל, 16:00, מרי שלי

כי מלחמה בפשע זה לחסרי הדמיון / נטע טרוף

האם יש לכם כוחות על? נאמס לכם לעצור שודדי בנקים ולהציל חתולים שטיפסו על עצים? ואולי הדוד שלכם שכח לומר לכם שעם הכוח הזה אמורה לבוא גם אחריות גדולה? בואו לגלות איך אפשר להפוך אפילו את כוחות העל הפשוטים ביותר למקור של מעמד, יוקרה והמון כסף. רק היכנו להיפרד מהעולם כפי שאתם מכירים אותו.

על המרצה: סטודנטית לפסיכולוגיה וחינוך באוניברסיטה העברית, גיקית מושבעת ותולעת ספרים.

הרצאה, 16:00, אורסולה לה גוויין

איברים

פרויקט הכתיבה של הכנס

ביקשנו מהסופרות והסופרים שלנו לתת חירות לדמיון, ולכתוב עבורנו סיפורים שאיבר כלשהו יעמוד במרכזם. וקיבלנו כרגיל מעין שופע של יצירות. מקרניים עד מערכת עצבים ומפנים ועד קריסת מערכות כללית.

ניהול הפרויקט ועריכת הסיפורים: אהוד מימון וקרן לנדסמן
רעיון: יואב לנדסמן

כך לא ניצור את סקיינט / ירון קינג

עידן המחשוב הביא לפתחנו את הפחד מהגולם שיקום על יוצרו – הבינה המלאכותית. המדע הבדיוני הטיב להזהיר אותנו מפניה כשהמציא את "סקיינט" – התגלמות הבינה המלאכותית הזדונית. בהרצאה נסקור את תחומי הלמידה החישובית והבינה המלאכותית ואת השימושים שנעשים בהן, ניציג מועמדים להיות הסבא או הסבתא של סקיינט, נעלה טענות בעד ונגד המשך המחקר בתחום, נפתיע בטרווייה על סדרת "שליחות קטלנית", ונשתדל לא ללמד אף אחד איך לבנות סקיינט משלו.

על המרצה: בעל תואר שני במדעי המחשב. חובב אמנויות לחימה ועובד ביחידת ההגנה בסייבר בבנק מרכזי בארץ.

הרצאה, 16:00, אליס שלדון

קריאה משותפת בשני סיפורי יצירה / אהוד מימון וד"ר קרן לנדסמן

בואו לקרוא יחד שני סיפורים משני עידנים בז'אנר שבמרכזם עומדת יצירתה של תודעה חדשה. "הלנה היצוקה", שיצא לאור בשנת 1938, נכתב בידי גבר (לסטר דל-ריי), ואילו את "בונת הספונות" כתבה אישה (אלייט דה-בודארד) כמעט שמונים שנה מאוחר יותר, ב-2017. סופרת ועורך ידונו בדומה ובשונה בסיפורים האלה.

אהוד מימון: עורך אסופת הסיפורים השנתית "היה יהיה" בהוצאת האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה ומרצה ותיק.

ד"ר קרן לנדסמן: מחברת הספרים "לב המעגל" ו"שמים שבורים", זוכת פרסי גפן, רופאה, אמא וסופרת בסדר משתנה.

אירוע חינם 17:00, אורסולה לה גוויין

כתיבת תשבצים / ד"ר דפנה קירש

תמיד חלמת להפתיע את החבר בתשבץ מושקע על הרובוטים של אסימוב? רוצה להכין לאחותך תשבץ ליום ההולדת על כל כתיבי היינליין? ואולי מה שישמח את הוריק ביום נישואיהם הוא תשבץ על חקר החלל? בסדנה יודגמו כלים וטיפים לחיבור תשבצים, שלב אחר שלב. נלמד ונתנסה בעקרונות המנחים לכתיבת תשבץ, בכל נושא שתבחרו, וכל משתתף יצא מהסדנה עם תשבץ שחיבר בעצמו. **מגיל 10 עד 120.**

על המנחה: רופאה בהשכלתה, מדריכת פסיכומטרי, מעבירה חוגי חידות וכותבת תשבצים למגירה.

סדנה, 17:00, דיאנה וויין ג'ונס

הגולם מצפת

פרופסור שמריהו, שגר בטירה מעל כפר שליו, נוטה לבצע ניסויים מטורפים שגורמים מורת רוח לעוזרת שלו, תריסר, ומכניסים את אנשי הכפר. לטירה מגיעות נציגת המיליציה המקומית התובעת את שיבת השלווה לכפר, וסוכנת מס הכנסה שתובעת תשלום מיסים כחוק. ואם לא די בזה, הפרופסור גם יצר גולם ענק.

שחקנים: יובל אורנר, יריב יערי, יובל מזרחי, יעל מיכאלוב, ליאת שחר-קשתן, מיכל שכטר

כתיבה ובימוי: תומר רשף, טל שטיין

הפקה: מיטל רוזנבוים

אפקטים קוליים: יובל מזרחי

גרפיקה: רוני נובקוביץ

תסכית מקורי, 18:00, מרי שלי

מאיגרא רמא לאיגרא רמא דרך בירא עמיקתא / ד"ר עמנואל לוטם

על סופרות המד"ב לדורותיהן, ממרי שלי עד אן לקי. **על המרצה:** מתרגם מעורר, ממייסדי האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה

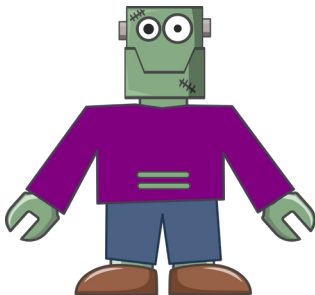
הרצאה, 18:00, אורסולה לה גוויין

איך יוצרים אדם? / ד"ר עמית בן בטט

נניח שאנחנו רוצים ליצור אדם, או משהו דומה, איך נעשה את זה? בהרצאה נבחן כמה גישות שונות בבנייה המלאכותית ונכיר את המסלולים שהן מתוות. נדבר על חיפוש, על למידת מכונה ועל רשתות נוירונים מלאכותיות. כמו כן נסתכל על כמה גישות ליצירת אנשים שהופיעו במדע הבדיוני – האוקלוסייה המיוצרת על ידי המדינה ב"עולם חדש מופלא", הרובוטים של אייזק אסימוב ומגוון האנשים המלאכותיים לסוגיהם בגלגוליה של "מסע בין כוכבים" וסדרות נוספות.

על המרצה: מדען מחשב. חוקר בינה מלאכותית. מרצה במכללת ספיר. חובב מדע בדיוני ומדע.

הרצאה, 18:00, אליס שלדון

כולנו אבק כוכבים: מוות ותקומה בחלל החיצון / ד"ר עפר מתוקי

כוכבים מסיימים את חייהם במגוון דרכים מרשימות, אך במוותם הם מתחילים תהליכים שמובילים לחיים של גופים חדשים, החל בכוכבים אחרים וכלה בנו. בהרצאה נסקור את התהליכים הללו ונכיר מגוון גופים שלא היו יכולים להתקיים אלמלא הכוכבים שהקריבו את עצמם למענם.

על המרצה: דוקטור לקוסמולוגיה, מרצה בכנסים ומשתתף בתכנית האינטרנט "החללית".

הרצאה, 19:00, אליס שלדון

מוהאהאהאהא! אדוה לוטן (מנחה)

איך מתייחסת היצירה הז'אנרית למי ששמים את ה"מדע" במדע הבדיוני? ממדענים משוגעים ומרושעים ועד מטורללים וחביבים, מפרנקשטיין ועד ד"ר סטריינג'לאב, נדבר על ייצוגים שונים של דמות המדען ושל השיטה המדעית ביצירות ז'אנריות אהובות.

אדוה לוטן (מנחה): מנכ"לית עמותת מדעת, שמקדמת מידע אמין בנושאי בריאות הציבור.

ד"ר יונת אשחר: דוקטור להתנהגות בעלי חיים, כתבת מדע באתר מכון דוידסון ובדף הפייסבוק "מדע גדול, בקטנה".

יואב לנדסמן: מהנדס חלל וגיאופיזיקאי, מהנדס מערכת בכיר בעמותת Spacell, בעל הבלוג "מסה קריטית" ומנחה "החללית".

פאנל, 20:00, מרי שלי

"לך ואמור לאומן שעשני": הבורא הפגום במדע הבדיוני / דמיאן הופמן

שאלת הבורא שיוצר עולם פגום מעסיקה הוגי דעות כבר אלפיים שנה – וגם כותבי מדע בדיוני. ויקטור פרנקשטיין משמש עבור הז'אנר אב-טיפוס של הבורא הפגום, והיצירה עוסקת רבות בקשר בין הבורא לנברא. בהרצאה נדון בקשר זה במדע הבדיוני, וכיצד אחריות הבורא כלפי הברואים משתנה מכותב לכותב.

על המרצה: מהנדס ומרצה בנושאי מדע בדיוני.

הרצאה, 20:00, אורסולה לה גוויין

יצור הלילה / ליאו תנא

סרט הקאלט "מופע הקולנוע של רוקי" צבר מעריצים רבים ברחבי העולם, בהיותו מחווה לסרטי המדע הבדיוני הזולים של שנות החמישים – הבי-מוביז'. משיר הפתיחה ועד כותרות הסיום הסרט מפרפר ליצירות הקולנועיות שקדמו לו, כשדגש מיוחד מושם

כמובן על פרנקשטיין. ליאו תנא, מנהל מועדון המעריצים הישראלי של רוקי, ייקח אותנו למסע בין מחוות הקולנוע, האמנות והתרבות המשובצים בסרט הנפלא הזה.

על המרצה: במאי, חוקר תרבות, חתולאי, וכן, נו, "ההוא מרוקי".

הרצאה, 20:00, אליס שלדון

מחלות וחיסונים: לוחמה ביולוגית וניסויים בבני אדם / ד"ר דרור בר-ניר

נגיפים, פטריות וחיידקים הגורמים למחלות מלווים אותנו משחר ההיסטוריה, אף שברוב מהלכה הכרנו רק את המחלות. מאז ומתמיד ניסינו להתגבר עליהם – באמצעות תרופות ולאחרונה גם באמצעות חיסונים, אך יש גם מי שניסו להשתמש בהם כנשק. כדי לבדוק יעילות של כלי לוחמה יש לנסות אותו בשטח, ולא תמיד יש חיות מודל מתאימות. אבל בני אדם יש בשפע. הרצאה על מבחר אירועי בדיקה כאלה, על לוחמה ביולוגית והניסויים בה, ומחלות מעניינות כשלעצמן.

על המרצה: ד"ר לביולוגיה, מרצה למיקרוביולוגיה וביולוגיה תאית, מנגיש מדע ובלוגר ("חיידקים נגיפים ושאר ירקות").

הרצאה, 21:00, מרי שלי

תסביך פרנקשטיין הארוך! / אהוד מימון

אייזק אסימוב טען שוב ושוב שחוקי הרובוטיקה שלו נועדו להתגבר על "תסביך פרנקשטיין הארוך" – סיפורים שבהם רובוטים ויצורים אחרים מעשה ידי אדם מאיימים בסופו של דבר על בני האדם. ובכל זאת, גם הרובוטים של אסימוב מסוכנים לעיתים. בהרצאה ננסה לראות איפה אסימוב הצליח במשימתו, ואיפה הוא נכשל.

על המרצה: עורך שנתון הסיפורים "היה יהיה" ואתר האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה.

הרצאה, 21:00, אורסולה לה גוויין

אירוע הסיום

גם השנה יחתם כנס מאורות באירוע חגיגי, חסר היגיון ומלא פונים! הצטרפו אלינו להרקבה הסופית של הסגל, בתקווה שכולם יסיימו עם כל האיברים המקוריים שלהם. פחות או יותר.

מרי שלי, 22:00

דיאנה ווין ג'ונס	אליס שלדון	אורסולה לה גווין	מרי שלי	
להחיות את המפלצות שקד פלגי ואור גנון (סדנה)	הכלא במדע הבדיוני הערבי ד"ר עיסאם עסאקלה חינם נשים, מגדר ואנטי-מגדר ד"ר דפנה קירש	זהירות, נרקסיסט אורית קליל-ירצקי	מרי שלי: הכוונת המדולה של התעיד / תום בייקין-אוחיון חינם החיים על מאדים ד"ר רעות סורק אברמוביץ	11:00
אוגדן המפלצת ד"ר תמר קיס-פפו (סדנה)	הדברה יצירתית נדב טרופ	העיר החכמה איילת גרשוביץ	הרצאות מהכובע (ששועונו)	12:00
אימפרובטיון ניר ד"ן (סדנה אלתור)	ליצור חיים חדשים ד"ר גל חיימוביץ	מפרומתאס הקלאסי לפרומתאס המודרני / רן קרויזר	נשים קטנות בחלל (פאנל) מאיה גרשוביץ בר (מנחה)	13:00
	כך לא ניצור את סקיינט ירון קינג	המחשב של ד"ר פרנקטשטיין אורי ינובר	נשים במדע (פאנל) ענבר מאירסון (מנחה)	14:00
סדנת חיבור תשבצים ד"ר דפנה קירש	איר ויצרים אדם ד"ר עמית בן בטט	כי מלחמה בפשע זה לחסרי דמיון / נטע טרופ	המולם מצפן - הפקת מקור	15:00
	כולנו אבק כוכבים ד"ר עפר מתיקני	קריאה משותפת בשני סיפורים קיר לידסמן ואהוד מימון חינם	מחלות ותיסונים ד"ר דרוד בר-ניר	16:00
	יצור הלילה ליאן תנא	מאיגרא רמא לאיגרא רמא דרך בירא עמיקרא	מוהאהאהא! (פאנל) אדזה לוטן (מנחה)	17:00
הרצאה של שעה: 25/20 ש"ח הרצאה של שעתיים/פאנל/סדנה: 30/25 ש"ח כרטיסים לבני נוער (עד גיל 18): 10 ש"ח כרטיס רביעי חונם בקניית שלושה כרטיסים.		"לך ואומר לאומן שעשני" דמיאן הופמן		18:00
		תסביר פרנקנשטיין הארון! אהוד מימון		19:00
				20:00
			אירוע הסיום	21:00
				22:00